ΠΑΝΤΙΣΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Του **Γιάννη Μάντζαρη**

Εδώ και αρκετούς μήνες τα ζητήματα της ενέργειας έχουν αναχθεί στα κεντρικά θέματα της 2ης αξιολόγησης, της διαπραγμάτευσης και του δημόσιου λόγου. Το «μέτωπο των ενεργειακών» όπως αναφέρεται κωδικά, ήδη αποτελεί και θα αποτελέσει και τους επόμενους μήνες ένα θέμα το οποίο θα παίξει σημαντικό ρόλο εφόσον το κουαρτέτο, έχει θέσει ως στόχο την πλήρη αλλαγή του ενεργειακού τοπίου (δομικές αλλαγές λέγονται στο κείμενο της «συμφωνίας») με βασική αιχμή στον ηλεκτρισμό την δραστική υπονόμευση έως την εκμηδένιση της θέσης της ΔΕΗ εντός του ενεργειακού κλάδου.

Το ότι το σχέδιο αυτό έχει μπει σε κίνηση είναι προφανές αν κανείς δει το πόσο συστηματικά δουλεύεται ιδεολογικά στα ΜΜΕ, αλλά και ευρύτερα στον κυρίαρχο λόγο. Τα ΜΜΕ και το πολιτικό σύστημα σπεκουλάρουν πάνω στους δυσβάσταχτους λογαριασμούς που ο καθένας μας καλείται να πληρώσει, δείχνοντας με το δάχτυλο ως υπεύθυνους το «κρατικό μονοπώλιο», το «γραφειοκρατικό δημόσιο», τους «αργόμισθους υπαλλήλους», ενώ παράλληλα λανσάρουν την αστραφτερή εικόνα χαρούμενων καταναλωτών, ευτυχισμένων από το επικείμενο ξεδίπλωμα της ιδιωτικής πρωτοβουλίας. Ωστόσο, μέσα στον καταιγισμό της αποσπασματικής πληροφορίας, πολύ λίγα γίνονται κατανοητά στο πλατύ κοινό και όχι τυχαία. Τα επόμενα λίγα χρόνια, η ΔΕΗ η οποία για περισσότερο από 65 χρόνια ηλεκτροδοτεί το σύνολο της επικράτειας πρόκειται να μετατραπεί σε μια σκιά αυτού που ήτανε, και η σημασία τέτοιων αλλαγών κάθε άλλο παρά είναι σαφής σε αυτούς που κατεξοχήν θα υποστούν τις συνέπειες, δηλαδή σε όλους μας.

Αποτέλεσμα αυτής της προπαγάνδας είναι η πραγματική κουβέντα να μη γίνεται ποτέ• γιατί οι λογαριασμοί είναι αυξημένοι, τι πληρώνει κανείς για το ρεύμα του, πως θα έπρεπε να είναι τα πράγματα, ποια συμφέροντα είναι στην μέση, πως θα είναι η κατάσταση στο τέλος αυτού του δρόμου; Τα ερωτήματα είναι πολλά και πολλές φορές ιδιαίτερα σύνθετα, ωστόσο η πραγματικότητα είναι ότι πολύ λίγα πράγματα είναι σαφή σχετικά με το τι έχει γίνει τα

τελευταία χρόνια στον κλάδο. Η διακομματική συναίνεση, αλλά και η σιωπή/συναίνεση στο συνδικαλιστικό επίπεδο της ηγεσίας της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ για τις πολιτικές που εφαρμόζονται στην ενέργεια δεν επιτρέπει μια ουσιαστική συζήτηση στην κοινωνία όπως θα αντιστοιχούσε. Φτηνά επιχειρήματα φτάνουν να ακούγονται ως ακλόνητες αλήθειες διότι όπως και σε πολλά άλλα κρίσιμα πράγματα τα συμφέροντα της πλατιάς πλειοψηφίας φιμώνονται, ιδιαίτερα σε κρίσιμες στιγμές όπου παίζονται πράγματα. Και η περίοδος αυτή είναι μια περίοδος που όντως στο επίπεδο της ενέργειας παίζονται τεράστια ζητήματα.

Στην πραγματικότητα, για να φανταστεί κανείς την επόμενη μέρα, η οποία είναι ήδη συμφωνημένη πίσω από τις κλειστές πόρτες των διαπραγματεύσεων και μόνο ένα μέρος της αποτυπώθηκε στο πρόσφατο «συμπληρωματικό μνημόνιο συνεργασίας», αρκεί να δει και να κατανοήσει τι έχει ήδη γίνει τα τελευταία χρόνια και τι έχει ήδη υπογραφεί από πλευράς κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ –όπως επίσης και από τις προηγούμενες κυβερνήσεις.

Η επικείμενη (;) απελευθέρωση

Ένα βασικό επιχείρημα το οποίο χρησιμοποιείται στα μέσα για να υποστηρίξει το ξεπούλημα της ΔΕΗ είναι το γεγονός ότι η κακοδιαχείριση του κρατικού μονοπωλίου ευθύνεται για τις εξωφρενικά υψηλές τιμές του ηλεκτρισμού. Το λογικό συνεπαγόμενο ενός τέτοιου συλλογισμού είναι ότι η απελευθέρωση της αγοράς θα αποτελέσει την απάντηση, εφόσον θα ενισχύσει τον ανταγωνισμό και θα μειώσει τις τιμές.

Όμως αν κάτι έχει αλλάξει την τελευταία δεκαετία είναι ότι ο κλάδος του ηλεκτρισμού έχει πάψει να είναι κρατικό μονοπώλιο. Αντίθετα από ότι λέγεται, η πραγματικότητα είναι ότι **η απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας νομικά και ουσιαστικά έχει γίνει στην Ελλάδα** εδώ και περισσότερο από μια δεκαετία. Η πρώτη ιδιόκτητη μονάδα ηλεκτροπαραγωγής στην Ελλάδα λειτουργεί ήδη από το 2006, και σήμερα, δέκα χρόνια μετά, οι ιδιώτες παραγωγοί παράγουν με βάση τα απολογιστικά στοιχεία του 2016 περισσότερο από το 50% της ηλεκτρικής ενέργειας. Στον τομέα της πώλησης στους καταναλωτές (λιανική/προμήθεια) η ΔΕΗ κατέχει όντως ένα ισχυρό μερίδιο της αγοράς, της τάξης του 90% χωρίς ωστόσο αυτό να προκύπτει από κάποιο νομοθετικό περιορισμό **[1]**. Με λίγα λόγια αυτό που ισχύει είναι ότι η ΔΕΗ λειτουργεί σε ένα περιβάλλον αγοράς εδώ και πολλά χρόνια εκχωρώντας διαρκώς πεδία κερδοφορίας στους ιδιώτες και περιορίζοντας τις δραστηριότητες της σε διάφορους τομείς (π.χ. ανάπτυξη μονάδων ΑΠΕ, συμβατικές μονάδες). Ωστόσο, ακόμα διατηρεί σημαντικό ρόλο εντός της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας που επιτρέπει και την υιοθέτηση όψεων κρατικού παρεμβατισμού.

Συνεπώς, αυτό που επίκειται και σχεδιάζεται για το επόμενο διάστημα αντίθετα από ότι λέγεται, δεν είναι η απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας αλλά η εξαφάνιση της ΔΕΗ από αυτήν. Η συσκότιση που επιχειρείται σχετικά με το αν η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας είναι απελευθερωμένη η όχι δεν είναι άνευ σημασίας. Στην πραγματικότητα η τελευταία δεκαετία που υλοποιήθηκε η απελευθέρωση της αγοράς, δεν ήταν μια δεκαετία άνθισης του ανταγωνισμού, της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, η οποία με βάση τα εγχειρίδια του νεοφιλελευθερισμού οδηγεί στην μείωση των τιμών και την αύξηση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στον καταναλωτή. Η δεκαετία αυτή πέραν του σκανδάλου της Hellas Power-Energa ήταν μια δεκαετία σκανδαλωδών επιδοτήσεων (ΜΑΜΚ, ΑΔΙ, υψηλά FIT για τις ΑΠΕ, Αλουμίνιο της Ελλάδος) προς τους ιδιώτες επενδυτές προκειμένου αυτοί να έχουν ισχυρά κίνητρα ώστε να επενδύσουν στην αγορά της ενέργειας. Αυτές οι επιδοτήσεις μαζί και με άλλους παράγοντες συνέβαλλαν καθοριστικά στην εκρηκτική αύξηση της τελικής τιμής του ηλεκτρισμού στην Ελλάδα. Η αύξηση αυτή είναι της τάξης του 80-90% για τους οικιακούς καταναλωτές και 50-60% για τους βιομηχανικούς καταναλωτές την δεκαετία 2007-2016 με βάση τα στοιχεία της Eurostat (τελική τιμή ενέργειας), η οποία σε συνδυασμό με την οικονομική κρίση εκτόξευσε τους απλήρωτους λογαριασμούς και την κοινωνική δυσαρέσκεια για τις πολιτικές στον τομέα της ενέργειας.

Συνεπώς αντίθετα από ότι λέγεται, η **απελευθέρωση δεν θα έρθει για να ρίξει τις τιμές. Είναι ήδη εδώ και δέκα χρόνια και απαιτεί την αύξηση των τιμών για να είναι βιώσιμη**. Το κρατικό μονοπώλιο κατάφερνε να διατηρεί χαμηλά την τιμή του ηλεκτρισμού, αντίθετα η είσοδος των ιδιωτών και η απελευθέρωση ήταν ένας από τους βασικούς λόγους αύξησης των τιμών του ηλεκτρισμού. Από την διαδικασία αυτή ο καταναλωτής όχι μόνο δεν κέρδισε, αλλά αντίθετα πλήρωσε πανάκριβα όλες τις επιδοτήσεις οι οποίες δόθηκαν σε κάθε ιδιώτη παραγωγό και αυτό προβλέπεται να συνεχίσει να κάνει.

Οι επιμέρους κόμβοι της αναδιάρθρωσης

Σε αυτό το τοπίο, οι στόχοι της τρόικας είναι σαφώς διατυπωμένοι και εξειδικεύονται σε όλους τους επιμέρους τομείς του κλάδου του ηλεκτρισμού. Οι τομείς αυτοί είναι η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας (εργοστάσια παραγωγής), η μεταφορά της (μέσω των δικτύων μεταφοράς και διανομής), και η πώλησή της στον τελικό καταναλωτή (λιανική/προμήθεια). Και στους τρεις τομείς με διαφορετικές μεθόδους πρόκειται να παραχωρηθούν μεγάλα τμήματα ή το σύνολο των δραστηριοτήτων.

Στον τομέα της **προμήθειας (λιανική αγορά)**, η πιο σημαντική μνημονιακή υποχρέωση την οποία υπέγραψε η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ μετά το δημοψήφισμα του 2015, είναι ότι μέχρι

το 2020 οι πελάτες της ΔΕΗ θα έχουν μειωθεί στους μισούς. Όπως αναφέρθηκε, σήμερα από την ΔΕΗ προμηθεύονται ηλεκτρικό ρεύμα περίπου το 90% των καταναλωτών και μέσα στα επόμενα τρία χρόνια αυτοί θα μειωθούν στο 50%. Με λίγα λόγια, με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο, και ανεξαρτήτως των «νόμων της αγοράς» οι μισοί από εμάς σε τρία χρόνια δεν θα είμαστε πλέον πελάτες της ΔΕΗ, αλλά θα «επιλέξουμε» κάποιον από τους πολυδιαφημιζόμενους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας. Οι επιπτώσεις μιας τέτοιας αλλαγής είναι αρκετά σύνθετες, ωστόσο το προφανές σε όλους είναι ότι η ανοχή των ιδιωτών προμηθευτών στην δυσκολία των νοικοκυριών να ανταποκριθούν στους εξοντωτικούς λογαριασμούς δεν θα είναι ίδια με αυτή της ΔΕΗ, όπως ήδη φαίνεται. Και δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι μια από της απαιτήσεις των δανειστών ήταν η ΔΕΗ να εξομοιώσει τις εισπρακτικές πολιτικές της με αυτές των ιδιωτών προμηθευτών, να είναι δηλαδή πιο εναργής όσον αφορά τις διακοπές ρεύματος και την διεκδίκηση των οφειλών όταν υπάρχει χρέος των πελατών, καθώς επίσης και το γεγονός ότι στην ομιλία του ο Μητσοτάκης μίλησε για επανεξέταση των εκπτωτικών πολιτικών στα τιμολόγια της ΔΕΗ **[2], [3]**. Με άλλα λόγια, όψεις της λειτουργίας της οι οποίες έστω και μερικώς υποστήριζαν φτωχά στρώματα είναι προφανές ότι στο νέο τοπίο δεν θα υιοθετηθούν από τους ιδιώτες προμηθευτές.

Στον τομέα των δικτύων η κατάσταση είναι αρκετά πιο δρομολογημένη. Ο ΑΔΜΗΕ, ο διαχειριστής του συστήματος μεταφοράς παύει να είναι θυγατρική της ΔΕΗ. Γίνεται ανεξάρτητη εταιρία και με βάση την απόφαση του περασμένου Δεκεμβρίου εισέρχεται στρατηγικός επενδυτής (κινέζικη εταιρία State Grid **[4]**) ο οποίος αγοράζει το 24% της εταιρίας. Την ίδια στιγμή παραμένει ενεργή η πίεση από πλευράς του κουαρτέτου για πλήρη ιδιωτικοποίηση του ΑΔΜΗΕ στον βαθμό που η μερική πώληση δεν ευοδωθεί, ενώ μακροπρόθεσμα η τάση φαίνεται ότι τείνει προς την απόσυρση του δημοσίου από τον έλεγχο των δικτύων μεταφοράς.

Στον τομέα της παραγωγής, η ΔΕΗ ήδη υποχρεούται να πουλάει στους ιδιώτες προμηθευτές σημαντικό μέρος της παραγωγής της σε ιδιαίτερα χαμηλή τιμή **[5]**, και σίγουρα πολύ χαμηλότερη από αυτήν στην οποία η ΔΕΗ πουλάει και αγοράζει στην χονδρεμπορική αγορά **[6]**. Αυτό προκειμένου οι ιδιώτες προμηθευτές αγοράζουν ενέργεια φτηνά, να μπορούν να την ανταγωνίζονται μεταπωλώντας την ενέργεια αυτή σε χαμηλότερες τιμές και ταυτόχρονα να προσπορίζονται και τα απαραίτητα κέρδη. Με λίγα λόγια, σήμερα, στην κατά τα άλλα απελευθερωμένη αγορά, η ΔΕΗ υποχρεώνεται να επιδοτήσει τους ιδιώτες προμηθευτές προκειμένου να καταφέρουν να της αποσπάσουν μερίδιο! Ωστόσο, ακόμα και αυτό δεν φαίνεται ότι είναι αρκετό για να αυξήσουν τα μερίδιά τους, και το επόμενο διάστημα η ΔΕΗ με βάση την τελευταία συμφωνία θα πουλήσει το 40% των λιγνιτικών με αμέσως επόμενο βήμα την πώληση και του 40% των υδροηλεκτρικών μονάδων. Οι

επιπτώσεις της πώλησης των μονάδων δεν είναι ασήμαντες. Καταρχήν αφορούν τους κατοίκους των περιοχών όπου βρίσκονται οι λιγνιτικές μονάδες και το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας που περιστρέφεται γύρω από αυτές, όπως επίσης και το σύνολο των αγροτών που υδρεύονται από φράγματα της ΔΕΗ, ενώ επίσης αγγίζει και θέματα ασφαλείας των κατοίκων που ζουν κάτω από αυτά τα φράγματα. Πολύ περισσότερο όμως αφορά την ίδια την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας όπου πλέον αφαιρείται η δυνατότητα του κράτους να ελέγχει τις τιμές της αγοράς. Αυτό σημαίνει πολύ περισσότερο ευμετάβλητες τιμές και περιθώρια για παιχνίδια επί της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας.

Πέραν όμως των επιμέρους παραχωρήσεων δραστηριοτήτων στο ιδιωτικό κεφάλαιο, δρομολογείται και η πώληση της ΔΕΗ ως τέτοιας. Το 51% των μετοχών που ελέγχεται από το δημόσιο έχει ήδη εκχωρηθεί στο υπερταμείο το οποίο συστάθηκε των περασμένο Μάιο και στο οποίο περιήλθε σχεδόν το σύνολο της δημόσιας περιουσίας. Το 17% από το μετοχικό πακέτο του δημοσίου έχει περάσει στο ΤΑΙΠΕΔ ήδη από το 2012 και μπαίνει στην ημερήσια διάταξη η πώλησή του. Αξίζει να σημειωθεί ότι αυτή τη στιγμή η χρηματιστηριακή αξία η οποία θα ορίσει και την τιμή πώλησης είναι 950 εκατ. ευρώ. Για να γίνει κατανοητό το τι σημαίνει αυτή η αποτίμηση, ο ετήσιος τζίρος της ΔΕΗ το 2016 ήταν 5.25 **[7]** δις ευρώ και μία μόνο νέα μονάδα (Πτολεμαΐδα 5 ισχύος 660MW) προϋπολογίζεται να κοστίσει 1,4 δις **[8]**. Η ΔΕΗ έχει στην κατοχή της 34 μονάδες παραγωγής συνολικής ισχύος 9000MW, τους σταθμούς παραγωγής των Νησιών και τα δίκτυα, καθώς και συμβάσεις προμήθειας με το 90% των καταναλωτών.

Η ουσία και τα συμφέροντα

Δεδομένων όλων των παραπάνω, είναι αφ’ ενός πιο καθαρή η κατεύθυνση των πραγμάτων και ίσως λίγο πιο σαφές ποια θα είναι η επόμενη ημέρα για όλους μας. Αυτό όμως που έχει σημασία να σημειωθεί είναι ότι σήμερα η κατάσταση έχει φτάσει σε ένα οριακό σημείο. Η διαρκής εκχώρηση δραστηριοτήτων και πεδίων κερδοφορίας της ΔΕΗ, δεδομένης της οικονομικής κατάστασης και της αδυναμίας μεγάλου τμήματος των νοικοκυριών να

ανταποκριθούν στις ιδιαίτερα αυξημένες τιμές του ρεύματος δημιουργεί μια εκρηκτική κατάσταση. Η συνέχιση αυτής της κατάστασης είτε θα δημιουργήσει οικονομική ασφυξία στην ΔΕΗ η οποία θα νομιμοποιήσει το ξεπούλημα, είτε αυτό φαίνεται ότι θα υλοποιηθεί απευθείας.

Ένα τέτοιο ενδεχόμενο θα αλλάξει άρδην την πραγματικότητα και με τρόπο που θα είναι εξαιρετικά δύσκολα αναστρέψιμος. Αυτό όχι μόνο για τους εργαζόμενους στην εταιρία, αλλά κυρίως για το σύνολο της κοινωνίας και την πρόσβασή του στο κοινωνικό αγαθό του ηλεκτρισμού. Αν σήμερα με υπαρκτή την παρουσία του κράτους στον τομέα του ηλεκτρισμού, πολλοί άνθρωποι ζουν χωρίς ρεύμα, ή θερμαίνονται με μεθόδους που είχαν ξεχαστεί εδώ και δεκαετίες, η παραχώρηση του ελέγχου του νευραλγικού αυτού τομέα για τις ζωές αλλά και για την ίδια την παραγωγή στο ιδιωτικό κεφάλαιο θα επιδεινώσει την πραγματικότητα στην οποία ζούμε. Οι νόμοι της αγοράς είναι απλοί, σαφείς και καθαροί. Αν κανείς δεν πληρώνει εγκαίρως ό,τι του ζητάται, δεν έχει πρόσβαση στο εκάστοτε προϊόν ανεξαρτήτως της οικονομικής και κοινωνικής του κατάστασής. Στην ελεύθερη αγορά το όποιο πλεόνασμα δεν αναδιανέμεται στην κοινωνία αλλά είναι το κίνητρο που προσπορίζεται ο επενδυτής Αρκεί μόνο να σκεφτούμε το πόσες δεκαετίες θα γυρίζαμε πίσω αν όλοι αυτοί οι οποίοι σήμερα χρωστούν πάνω από έναν λογαριασμό δεν είχαν πρόσβαση στο νερό και στο ρεύμα! Ωστόσο, οι λόγοι για τους οποίους κανείς πρέπει να αντισταθεί στο ξεπούλημα της ΔΕΗ υπερβαίνουν τους απλήρωτους λογαριασμούς.

Η ουσία πίσω από όλα αυτά τα μέτρα είναι ότι οι μεγάλες πολυεθνικές εταιρίες της ενέργειας σε συνεργασία με τους εγχώριους επιχειρηματίες και κατασκευαστικές εταιρίες σκοπεύουν να εκμεταλλευτούν τον τομέα του ηλεκτρισμού όπως αυτό ήδη γίνεται σε ένα βαθμό. Αυτό διότι πέραν του ότι αποτελεί ένα σημαντικό πεδίο κερδοφορίας για το κεφάλαιο, ο συγκεκριμένος τομέας αποτελεί ένα κρίσιμο κόμβο συνολικά για την παραγωγή και ο έλεγχος του συνεπάγεται αυξημένο επιρροή στο σύνολο της οικονομίας. Προϋπόθεση για να γίνει αυτό είναι να απαλειφθούν ή να απαξιωθούν οι όποιες έστω και στρεβλές όψεις κοινωνικής πολιτικής υλοποιούνται μέσα από την ΔΕΗ, και προφανώς η απόσυρση του μεγαλύτερου παίχτη από την αγορά, ο οποίος σε ένα βαθμό καθορίζει και τους κανόνες του παιχνιδιού.

Από την πλευρά του δημόσιου λόγου, η μάχη αυτή παρουσιάζεται ως η μάχη των «ρετιρέ» της ΔΕΗ που θέλουν να διαφυλάξουν τα προνόμιά τους, τους κομματικούς/συνδικαλιστικούς μηχανισμούς τους, όψεις που δεν απασχολούν τον υπόλοιπο κόσμο. Η πραγματικότητα όμως είναι τελείως διαφορετική. Η συζήτηση αυτή πρώτα και κύρια αφορά το σύνολο της κοινωνίας, το σύνολο των φτωχών στρωμάτων, των οποίων η πρόσβαση στο αγαθό της

ενέργειας διακυβεύεται, των οποίων η ζωή θα αλλάξει δραματικά αν υλοποιηθούν αυτές οι μνημονιακές δεσμεύσεις. Αφορά τις τοπικές κοινωνίες που ζουν δίπλα σε ενεργειακά έργα, αφορά το περιβάλλον και συνολικότερα την ενεργειακή πραγματικότητα στην Ελλάδα, αφορά το σύνολο των εργαζόμενων στον ενεργειακό κλάδο. Από αυτή την σκοπιά κανείς πρέπει να δει την κατάσταση και όχι τη συντεχνιακή. Το επόμενο διάστημα θα πρέπει να δοθεί μάχη κόντρα στον κυρίαρχο λόγο με κέντρο το ποιος ωφελείται και ποιος χάνει από τον επικείμενο σεισμό στον ενεργειακό τομέα. Θα πρέπει να συμπαραταχθούν οι εργαζόμενοι του κλάδου, με κινήματα που αγγίζουν τα ζητήματα της ενεργειακής φτώχειας και της πρόσβασης στον ηλεκτρισμό, με τοπικές πρωτοβουλίες σε περιοχές όπως αυτές των λιγνιτικών πεδίων και των υδροηλεκτρικών, με περιβαλλοντικά κινήματα στην κατεύθυνση ανατροπής της επερχόμενης διάλυσης της ΔΕΗ. Σε μια κατεύθυνση που θα θέτει στο κέντρο της τις κοινωνικές ανάγκες, την πρόσβαση στην ενέργεια, τον δημόσιο/κοινωνικό έλεγχο του κλάδου και όχι την ελευθερία της αγοράς και την κερδοφορία των επενδυτών. Με αυτό το σκεπτικό και αυτή την πυξίδα, μόνος δρόμος είναι το επόμενο διάστημα να παρθούν εκείνες τις πρωτοβουλίες που μπορούν όντως να συγκροτήσουν ένα τέτοιο μέτωπο μάχης απέναντι σε όσα θα αντιμετωπίσουμε, το οποίο μπορεί όντως να συσπειρώσει και να παράξει αποτελέσματα.

Πηγή: **block-tee**

[1] Αν κάτι ανέκοψε τα τελευταία χρόνια την επέκταση των ιδιωτών στην λιανική αγορά της ηλεκτρικής ενέργειας πέραν των μη ελκυστικών τιμών του ηλεκτρισμού, αυτό ήταν το σκάνδαλο Hellas Power – Energa το οποίο αποκαλύφθηκε το 2011. Τότε, οι δύο μεγαλύτερες εταιρίες προμήθειας τα έτη 2006-2011 εισέπραξαν ποσά τα οποία έπρεπε να αποδοθούν σε τρίτους (δημόσιο, δήμους, εφορία, φορείς αγοράς ενέργειας) ύψους 256 εκατ. ευρώ τα οποία και καταχράστηκαν, και αυτό δημιούργησε ισχυρή δυσπιστία του καταναλωτικού κοινού απέναντι στην φερεγγυότητα των ιδιωτών προμηθευτών. Στο τέλος αυτής της ιστορίας η ΔΕΗ κάλυψε από το ταμείο της τα ελλείμματα ύψους 100 εκατ. ευρώ που προέκυψαν στην αγορά ηλεκτρικής ενέργειας. (δείτε εδώ)

[2]
http://www.worldenergynews.gr/index.php/%CE%B5%CE%BD%CE%AD%CF%81%CE%B3%CE%B5%CE%B9%CE%B1/item/6960-mhtsotakhs-4-basikes-proteraiothtes-gia-thn-energeia-se-4-bhmata-h-exygiansh-ths-deh

[3] Αν οι τιμές επρόκειτο να μειωθούν δεν θα χρειαζόταν μια τεχνητή αύξηση των τιμολογίων της ΔΕΗ για να ενισχυθεί το συγκριτικό πλεονέκτημα των ιδιωτών προμηθευτών.

[4] Κρατική μονοπωλιακή εταιρία της Κίνας (https://en.wikipedia.org/wiki/State_Grid_Corporation_of_China)

[5] Στις τρεις δημοπρασίες NOME που έχουν διεξαχθεί οι τιμές είναι 37-41 ευρώ/MWh.

[6] Το αντίστοιχο χρονικό διάστημα η μέση τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας στην χονδρεμπορική αγορά ήταν 52 ευρώ/MWh, το οποίο σημαίνει ότι η ΔΕΗ χάνει περί τα 90 εκατ ευρώ σε ετήσια βάση μόνο από τα μέχρι τώρα δημοπραθέντα NOME.

[7] http://www.euro2day.gr/news/enterprises/article/1530250/deh-kathara-kerdh-675-ekat-to-2016.html

[8] http://energypress.gr/news/epesan-oi-ypografes-gia-ti-monada-ptolemaida-5